

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:

Templo-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Bermentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadjunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Templo-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Hirdetéseket díjazás szerint.

Egy sor 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Függetlenségi és antisemiták torzalkodása.

Arad, január 25.

A függetlenségi pártot működésben és vezetésben megunták már a magyar nép.

Első olvasásra talán mindenki azt hinné, hogy ez a függetlenségi pártot desaváló pár sort a kormányon levő többség valamelyik tagja, vagy a néha a függetlenségi párttal antagonizmusban lévő mérsékelt ellenzék egyik szónoka vágta oda a vita hevében a képviselőházban.

Nem. Ennek a meggyőződésnek ezuttal sem a szabadelvű párt, sem pedig a mérsékelt ellenzék nem adott kifejezést, hanem ezt a súlyos vádat éppen a függetlenségi párt egyik antisemita tagja mondotta el a ház tegnapi ülésén. Vadnay Andor szánta el magát erre a szerepre, midőn fenntebbi szavaival jónak látta a budget-tárgyalást egy kis szennyosmosás tableaux-jára felhasználni.

Vadnay midőn ilyen súlyosan vádolt, egész elköltéssel tette, mert állítása beigazolására két ízben felszólt és másodszor még kiméletlenebbül nyilatkozott a függetlenségi párt működéséről. Szavainak aztán azzal szerzett nagyobb súlyt, hogy ünnepélyesen kijelentette, hogy ő maga is lelektől hive a függetlenségi eszméknek, de az az irány, melyet a párt követ és az az áztatás melylyel annak vezérférfiai a népet térséltetik, elvégre is kizhotta és társait a hallgatás nyugalmából és legfőbb idejét látta ennek a parlament színe előtt kifejezést adni. Mert a függetlenségi párt — a függetlenségi érzelmű Vadnay szerint — működésében odáig ment, hogy a nép már nem bizik a párt őszinteségében. Nem a függetlenségi eszméket unja tehát a nép, hanem magát a pártot és vezetőit. Fog magának alkalmat keresni, hogy kimutassa, miszerint a népnek van oka arra, hogy a bizalmat megvonja a függetlenségi párttól, mely a 48-as zászlót nem hogy előbbre vitte volna, hanem azzal minden pon-

ton meghátrált, az események és a kormánypárttal szemben.

Bár nem nyilatkozott erre nézve közvetlenül Vadnay, kétségtelen, hogy ő és pártja, — mint a függetlenségi párt egyik különvált fractioja, — a zsidó-kérdésben és a miatt előjűletlenek Irányiakkal, kik e kérdés első phrasissokkal térnek ki.

A történeti hűség kedvéért tartozunk még annak a kijelentésével, hogy e provokáló szavakra Irányi válaszolt olyanformán, hogy méltatta a függetlenségi párt eddigi működését azon oldalról, a mely a nép érdekében hozott áldozatait igyekezett feltüntetni.

Ime, ez a legújabb ellenzéki botránya a képviselőházban, mely a budget-tárgyalás alatt ismételtén megérte azt, hogy az ellenzék e súlyos körülmények közt is nem átalja az államháztartás nehéz kérdésére szánt időt arra használni fel, hogy szennyest mosogassa.

Az országnak semmi köze ahhoz, hogy az antisemita párt és a függetlenségi-antisemita közt a zsidó-kérdésben minő ellentétek vannak. Nem kíváncsi senki az ő háziarcomodaiakra, mert minden lelkiismeretes ember, s minden intelligens fő tisztában van azzal, hogy az antisemita hóbotok gyógyíthatlan nyavalyát képeznek a függetlenségi párt ide-oda való kaczkodását pedig elítéli mindenki és komolyabb jelentőséget nem tulajdonít annak maga a függetlenségi párt sem.

A jelen esetben tagadhatlanul a függetlenségi párt volt provocalva és így a tegnapi botrányért csak részben érheti a felelősség. De ez az incidens, végre valahára legyen komoly lecke a függetlenségi pártnak arra, hogy hagyjon fel a népbolondítással és töltsön olyan tiszta bort a kupába, a minőt a függetlenségi eszmék megérdemelnek. Játsszék nyílt kártyákkal és ne igérjen a szavazatok kedvéért olyan dolgot, a mit nem tarthat meg. Valja be nyíltan, hogy vagy antisemita, vagy nem. Ne beszéljen gyenge pillanatokban még Irányi sem úgy, hogy a zsi-

dók beözönlése ellen hogy küzdöttek általános szempontokból, mert azután nehezen hiszi el pártjának az ország, hogy ők veszélyesnek találják az antisemiták működését, mely megátolja az ország összszakosságának egybeforását a nemzet testével. Ez különben a választási időkre vonatkozik, mint-hogy innen is datálódik az a gyűlölség, mely az antisemita és a tisztán függetlenségi közt fenn áll. Egy egy kerület meghódításáért tessék csak a függetlenségi elvekre hivatkozni, mert azok elég értékesek és felemlők lehetnek olyan ideális gondolkozású pártembereknek, mint a minőknek Irányiek szeretik magukat hinni. Maradjon el a pactálás a különböző pártöredékekkel a kormány ellen és akkor elmaradnak az olyan compromittáló provocatíók is, mint a minővel Vadnay tegnap támatta a függetlenségi pártot.

A dolog tanúságaként pedig jegyezze meg illenék végre az ellenzék, hogy az ilyen házi ügyeket tárgyaló scandalumok nem a ház elvalók és minden önértetes képviselő tiltakozik az ellen, hogy egy budget-tárgyalás — mely az állam háztartása érdekében annyi gondot és komolyságot kíván mint a mostani, — pártgyengeségek rehabilitálására használtassék fel.

Az országgyűlési szabadelvű-párt hétfőn délután 6 órakor tartott értekezletét. Vizsgáló elnök megnyitotta, kiemondotta az értekezlet, hogy az ország különböző részeiben már megindult választási mozgalom irányítása tekintetében a képviselőválasztási bizottságot alakít, a képviselőválasztási végrehajtó bizottság megalakítását azon későbbi időpontra tartván fenn, midőn az általános választások ideje közeledni fog.

Ennek nyomán a kijelölő bizottság kijelölése alapján, a bizottságba megválasztottak a következők: Bánffy Béla gr., Csáky László gr., Falk Miksa, Harkányi Frigyes, Huszár Károly br., Molnár Victor, Podmaniczky Frigyes, Prileszky Tádé, Rakovszky István, Vargies Imre és Vizsolyi Gusztáv.

Ezután megkezdett a tárgyalás. Dá-

niel Ernő előadja a honvédelmi miniszterium elhelyezésére szolgáló állami épülettel szomszédos ház megvásárlásáról szóló törvényjavaslatot, mely észrevétel nélkül elfogadtatott.

Tárgyalatván, szintén vita nélkül fogadtatott el az 1878. V. tcz. (büntetésépítkez hovatartozása) módosításáról szóló törvényjavaslatot, melyhez Fabiny Teofil igazságügy-miniszter szolt röviden.

Széchényi Pál gr. kereskedelmi miniszter előadja a kereskedelmi miniszterium épületének építésénél történő állatlagos vizsgálások tárgyában Olay Szilárd által benyújtott interpellációra adandó választ.

Tisza Kálmán miniszterelnök azon választ tartalmát ismertet, melyet Apponyi Albert grófnak a választási viszályok megakadályozására elfogadtattak. E tárgyalásnál Prileszky Tádé és György Endre kértek némi felvilágosításokat, melyek megadva, a tanácskozás véget ért.

Végül megkezdett a z állami költségvetés részletes tárgyalása, az ugynevezett kis terezek költségvetéséről. Dániel Ernő indoklásra elfogadtattak. E tárgyalásnál Prileszky Tádé és György Endre kértek némi felvilágosításokat, melyek megadva, a tanácskozás véget ért.

Reinländer báró hadtestparancsnokot hétfőn fogadta magánkiballgatáson előbb Ő Felsőháza, azután Albrecht főhercegi Reinländer báró kinevezett a tiszor törzskar főnökévé. minthogy az eddigi törzskari főnök Beck báró Ő Felsőháza hadsegédeül van kiszemelve.

A budget-tárgyalás. A képviselőházban az általános költségvetésnek részletes tárgyalása valószínűleg két-három nap múlva veszi kezdetét. Az általános költségvetési vita befejezte után, Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry gr. pénzügyminiszter és Széchényi gr. kereskedelmi miniszter rövid időre Bécsbe mennek, minthogy az osztrák kormány kezdeményezésére a még függőben levő kiegyezési kérdések tárgyalása újul felvételik.

Szerb egyházi zsinat. Karlovczáról jelentik január 24-iki kelettel, hogy a szerb püspöki zsinat vasárnap tartott ülésében Dimitrijevic Nectarius archimandritát választotta verseczi püspökké.

Képviselőházi szabályok módosítása. Tisza Kálmán mint belügyminiszter hétfőn a képviselőház elé a következő indítványt nyújtotta be: Válaszra a képviselőház egy 15 tagú bizottságot, mely a házszabályok, különösen az igazolásról szóló

II-dik fejezet nemely §§-sának megváltoztatása iránt javaslatot készítson.

Boatja, Budapestben, 1887. évi január 24-én.

Tisza Kálmán, m. belügyminiszter.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése jan. 24-én. —

Elnök. A múlt tizen jegyzőkönyvének hitelesítése után bemutatja Békés- és Komárommegyei közonségének telirattat, melyekben a hadsereg és honvédség szükségletei szállításának decentralizációja érdekében törvényhozási intézkedés megételét kérelmezik.

Következik a napirend: az 1887. évi állami költségvetés általános tárgyalásának folytatása.

Matkovich Tivadar polemikát az antisemiták ellen, a kiknek vádjait a szélsőbaloldaliak ellen jogtalannak és igazságtalannak mondja. A költségvetést egyébiránt mindenben rosznak és elfogadhatatlannak tartja. A kormány az uralkodása alatt tett igéreteket egyikét sem váltotta be. Az állam rendkívüli eladósodásával együtt jár az egész lakosság mérhetetlen eladósodása. A kormány a létező bajok orvoslására semminemű programot nem terjesztett elő, ha csak el nem lehet fogadni a koplálás elvét, mely democraticus lehet ugyan, de nem szabadelvű. A liberális politika a Tanner, Succi és Merlati tudományával jár karöltve. Még megérjük, hogy ezeket az embereket az egyetemre kinevezik tanároknak, hogy a nemzetet megtanítsák a koplálásra. A koplálási politika kivételére nézve aggályai vannak; nem lesz kivétel, vagy új jár az ország, mint a cigány lova. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Vadnay Andor félreértett szavai magyarázta meg s ismételt a szélső baloldaliakról, amit szombaton mondott. (Hosszas, nagy zaj a szélsőbaloldalon. Közbekiáltások: Nem való amit mond! Azt hiszik, hogy Irányinak nem hisz a nép, de Zimándynak igen?)

Frölich Gusztáv. Mindazon indokolatlan támadásra, melyeket Fenyvessy Ferenc képviselő a pártion kívüli képviselő ellen intézni jónak látott, már a múlt ülésben megfélelt Fenyvessy képviselő és miután a támadó képviselő, midőn szavait felgyújtotta, azoknak oly magyarázatot adott, hogy az ok sértő élet a pártion kívüli képviselőkről általánosban letörte, szólni, ki szintén pártion kívüli, talán e kérdésnél nem is foglalkoznék, habár el nem ismerheti, sem nem fogadhatja el, Fenyvessy képviselő azon tanát, mely szerint a pártion kívüliségnek csak úgy ad jogosult-

véndégei közé. A mi annál is nagyobb szerencse volt, mert Kardos János nem ment egyedül. Ő t. i. ebben a körében kezdte szervezni a népfelkelést és így az „Ismételő puská”-ban megalakult a másodosztályú népfelkelési asztal.

A nap háború híreit tartották együtt a társaság a késő ebéltől órákig, s közülök kinek sem jutott eszébe, hogy az ő lelkesült kurjantásaira otthon hagyott asszonyok panasza és sóhajtása a felelet.

Hogy is juthatott volna, mikor ők folyást ágyudörgést és harci riadókat vélték hallani.

Egyszer aztán csináltak is valóságos háborút. Anyit találtak meginni az „Ismételő puská” jözü levélből, hogy a szomszédos asztalnál borozgató kalpakokat egytől-egyig muszáknak nézték.

Es ők meg akarták mutatni, hogy milyen virtus telik ki egy másodosztályú népfelkelőtől. Kardos volt a legnagyobban hangu, Torkaszakadtából ordította, hogy ő már az anyatejjel szíva magába a muszá elleni gyüleletet, mire egyik népfelkelő társa, a ki bizonyára látta a „Zsigánybáró”, lelkesülten kijelenté, hogy ő ezt még most is szopja.

Elhitték neki és örültek rajta. A másik asztal vendégei lenéző nyugodtsággal tűrték mindezt, míg a nagy düh az asztalnál maradt.

Csakhogy akkor Kardos kijelenté, hogy mindig jobb hadakozási methodus az ellenfét a saját földjén megtámadni.

— Menjünk Pétervárra! — hangzott a hatalmas harezaj és a vidám hadsereg tántorogva rendezett támadást a szomszéd asztal ellen.

Ez sok volt és a lecsapni készülő karok kibuzott pangatokkal találkoztak.

— Hunczut kozák lettelek — ordítá Kardos, észre sem véve, hogy már csak ő egyedül a hadsereg, és a többi népfelkelő elme-nelkült a harcterről.

A kozákoknak nézett hadfiak aztán őt is megfogták és kitétek az „Ismételő puská”-ból, úgy hogy minen fordítá megroppant a kövezeten.

Nagynehezen feltápaszkodva utnak indult hazafelé. Nagyokat busult és mikor ott állott a felesége előtt, a ki kisirt szemekkel fogadta a tántorgó daliát, az ő szemébe is belegyült a köny.

— Ugy van asszony, sirjál te is. Vesztettünk... elvesztünk... — Szépen nézel ki. Honnan jössz már megint te csavargó, korhely...

Az „ARADIKÖZLÖNY” tárczája.

(Január 26.)

Nem értik egymást.

(Silhouettek a jégről.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. — „Oly csillagok vagyunk, mik egymást korgatják.”

A hőmérő hét fokot mutat zérus alatt. Nagy hideg, ugye? Ha iskolás volnék, a physica-óránk volna, tanárom bizonyosan a testek hideg folytán történő összehúzódásával traktált; de hálistennek a főváros egyik látogatól jégpályájának „hollanderezem”, s így bátran állíthatom, hogy a szívek megezáfolják ezt az axiómát, és ugyancsak ki vannak dágulva és tártva minden szenvedély befogadására és méltányolására.

A jég szikrázik a korcsolyák tovasikló talpa alatt, az egymásra függesztett szempárok szikráznak a hevítő érzelmek hatásánál, s találó megjegyzések, szellemes észrevételek, vidám, bohó ötletek szikráznak a mosolygó piros ajkáról.

Kérem én szenvedélyes korcsolyázó vagyok, s pártolója minden idevágó művészetnek, de legtöbbször producált, „kunstatüköm” a — megfigyelés.

Nem hallgatózást értek, de ha látok egy-egy összeálló párt bűnös kezében mellettem tovaebbenni, önkénytelenül vonzatva érzem magam követni őket, s ellesni az arc változó kifejezéseiből, a mozdulatokból, de különösen a szemek, csodás, csodálatmondó játékaiból, a fennforgó viszonyokat és társalgást.

E tanulmányok folytatása által egész kis regényeket állítottam össze magam, következtetek utján, amik rendszeren igen boldog szinezettek szoktak lenni, hanem, ha azután néha azt tapasztalom, hogy egyik-másik félben csalódtam, s ügyei kevésbé rózsás színben derengenek, ilyen szomorú kilátásoknál egész nekibusulom magamat, s merész phantáziám tervek után száguld és kalandoz szerte, mikép hozhatnám őket össze? ... Most is efféle keservben vagyok.

Egy idő óta legerdekesebb témám egy kékszemű, barna lányka, sápadt arcu, alacsony, eleven, fekete szemű, barua fu karján, illetve kezei közt.

Nöket látás után — sőt egyáltalában — nehezebb megismerni, mint férfiakat, azért hősnőmről határozott jellemrajzot nem adhatok, de ez nem is ezélem!

Azt merem állítani, hogy a kicsike beszélni nagyon szeret és pedig vidám dolgokat, mert komoly vezetők gyakran mosolyog; s hogy szellemes is, azt az arcza honoló öntudatos, kissé büszke kifejezéséről sejttem.

A sápadt fiu (még mindketten igen fiatalok) egyike azon hideg, komoly, nyugodt jellemeknek, melyek nőkre mindig vesélyesek szoktak lenni, különösen egy derült, de mély érzelmű hölgykedélyre nem tévesztik el hatásukat.

Most egy párbeszéd fog következni, mely észkoscokodásaim szüleménye ugyan, de azt hiszem a valót teljesen megközelítik.

— Vigyázzon kérem, éppen egy hó-buczka van előtte, s azt hiszem minden phlegmája daczára kéjmelmetlenül fogja magát érezni, ha a közepébe pottyán! — figyelmezteti félig gunyos mosollyal a lányka lovagját, ki szemközt vezetvén őt, szemeit az övéibe mélyeszi s csak érvel látszik elfoglalva lenni.

— Ah! Egészen meggaz ez a szokatlan gyöngédség! — viszonozza ez szokott hideg hangján, mely ha szándékában nincs is, gunyosnak tetszik.

— Oh! most is csak az önkész szól belőlem, mert az ön elesése következtében az enyém vonná maga után, s...

— Mivel tölem még egy hálás mosolyt is sajnálna, ha szerencsés volnék fölemelhetni!

— Ha csak ennyire vágyakozik, sokkal hálásabb leszek, ha egyáltalában nem enged elesni, s jutalmul nemcsak mosolygok, de kaczagok is! — s a feleletet csakugyan kaczag követi. A halvány fiu mélyebben néz szeméi közé, s mintha a szokottnál melegebben válaszolna.

— Lásna, éppen ez fáj nekem. Ön mindig többet ad, mint kérek, de olyan modor-

ban, mely mindent, csak örömet nem képes bennem előidézni.

— Lásna, önnel sohasem tudom milyen hangon beszéljek! Ha tréfálok, komolyan veszi és megapprehendál, ha komolyan, rám fogja, hogy gunyolódom s csak ott vagyunk...

A megadottaknak nincs kedve védekezni (egyáltalán nem látszik a vitáért lelkesülni) s nézre akarja fordítani a beszédet.

— Mésze, Margit milyen jól néz ki ma!

— Ugy találja? Én részemről nem foghatom meg, hogy lehet ez t esinosnak, plane szépné tartani...

— Szépnek én nem tartom, de kedveségeért készséget vállalok!

— Nagyon naiv lehet; én pedig a naivitást unalmasnak tartom, de miután átom, hogy ön soványok társasága után, fölmentem az obligát udvarlás alól!

— Elküld? Szabadulni akar tőlem persze, mert Béla éppen feléje tart. Nos nem zavarom! — s gunyos mosollyal távozik, egyenesen a Margit oldalához.

A lányka elfelejti a tervezett gunymosolyt, s elsápadva néz utána.

— Nem szeret! — sóhajtja keserűen, s hiába iparkodik négy gavallér is mulattatni, nem tudnak mosolyt esalni ajkaira! Egyszer körülfutja a pályát s szótlanul kimegy a partra szetteketinteni.

A kit keres, az minden kitelhető módon udvarol vetélytársának; nevet és beszédet! Vele szemben sohasem az!

Nem is sejtji, hogy az a jökedy csak az ő hozsantására van szinelve, nehogy sejttesse vele, mennyire szereti, mennyire bántják csipkedései, de nem akar játékvá slacsonyulni, mert meg van róla győződve, hogy az a megleg kezszerítés, a nyájas mosoly és szavak mind csak gunyból, számból jut neki, hogy elkábitásák s megfélelkezték büszke zárkózottságáról, lábai elé vesse szívét.

A lányka leoldatja korcsolyáit, mit ér neki a jég, a többiek, ha ő nem hódol, nem érez iránta rokonszenvnél egyebet, s talán kigunyolja, kineveti őt szerelméért és odaadásaért.

ságot, ha az illető mindig szavazatával és közreműködésével egy pártot támogat; mert hiszen, ha az teszi valaki, akkor semmi sem gátolhatja őt abban, hogy belépjen az ő politikai meggyőződéséhez legközelebb álló pártok egyikébe vagy másikába. (Helyeslések.)

Elfogadja a költségvetést általánosságban, nem azért, mert ezáltal a kormányának bizalmát akarja szavazni pénzügyi politikájáért. Ő azt megtagadta a múltban és — sajnos! — a mai formájában sem tehetné magáévá. Elfogadja ellenben a költségvetést azért, mert az évek során át előterjesztett költségvetések közül kitűnik azzal, hogy realitás alapokon nyugszik.

Erre nézve nem kell más bizonyítékot, mint annak constataciója, hogy a ház minden oldaláról történt felszólalásban, a ház minden pártja részéről hallott nyilatkozatokban a mérleg eredményére, a deficit nagyságára nézve eltérés nincsen és csodálkozik, hogy az ellenzék itt és nem az appropriációs kérdésnél veti föl a bizalmi kérdést. A jelen költségvetés a legnagyobb latinitást, melyet az ellenzék kaphatott; mert leginkább az ellenzék szíves magatartása és közreműködésének köszönhető, hogy a kormány elterelt a mindent szépitgető, takargató politikától. Meggyőződés, és ép azért fogadja el a költségvetést, — hogy ha akár Apponyi gr., akár Helfly Ignátz foglalják el a bárszony székét, a mostani körülmények közt egyelőre más költségvetést a háznak elfogadásra ajánlanis szintén nem bírnának (Ugy van! jobbfelől.) Elfogadja tehát a költségvetést a nélkül, hogy őt a kormány pénzügyi programja kielégítene, mert a miniszterelnök és a pénzügyminiszteről hallottak a kérdésnek nem megoldását, csak előadását tartalmazták. Ez egész öszinte odaadással csak oly kormány iránt viselkedhetik, a mely nem elégszik meg azzal az első, igen nehéz lépéssel, csak olyat tudna egész lelkéből támogatni, a melynek bátorsága volna megtenni a másik, a mai viszonyok közt nehezebb lépést, hogy t. i. oda áll a ház s az ország elé, s pozitív, határozó és vérszó javaslatokkal is, a melyek által allandóan rendezetlenek pénzügyeit. A mondatok folytatás nem járul a betervezett határozati javaslatok egyikéhez sem, hanem indokolása alapján elfogadja a költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául (Helyeslések.)

Zimándy Ignác (Nagy derűtlenség.) Hivatkozik Deák Ferenczre, aki nem tartotta Tisza Kálmánt kormányképesnek, de — Trefortot sem, (Hosszas derűtlenség.) Tiszának politikai grájzorsége (Nagy derűtlenség) nem vezet semmire. Nem hozta rendbe, amint ígérte, a magyar fiánczot (Derűtlenség.) Különben pedig a legtöbb bajnak okai a zsidók, a lengyelországi paraszti sáskák. (Elnök figyelmelteti szót, hogy az ország 650,000 lakosáról ilyen kifejezésekkel szólnania nem szabad. Általános helyeslés.) A magyar nemzet gyászba borult géniusa nevében kéri a miniszterelnököt, hogy állásáról mondjon le. (Nagy derűtlenség.) Kéri a pénzügyminisztert is, hogy hagyja ott ezt a politikai szörnyet (Hosszas derűtlenség), aki őt csak bűnbaknak állítja fel. Nem fogadja el a költségvetést.

Buebach Péter első sorban visszautasítja a Zimándy és társai működését, mely olyan, hogy csak megbonthatja az állam polgárainak összeforradását, egyesülését abban a közös nagy feladatnak a teljesítésében, mely a haza virágzására szükséges. Aki pedig ezt a processust megakadályozza, az a hazának nem barátja, de ellensége. (Elnök helyeslés.) A többség támogatja a kormányt, mely ez olyan

— Honnan jövek? Pétervárról... bár ne is mentem volna, ... hiába volt ország-létezésom... veszítettünk, elvesztünk.

— És Kardos János sirva borult az ágyára és siratta, siratta az ő nagy vereségét. Kardos Jánosé is sirt és átkozta a háborút, a mely a féjélt korcsmalátogatóvá tette.

— Mennyi könybe is kerül az a nagy háboru Majd felhállatsott a Kardos kinos nyögése.

— Mi baj? — kérde a megriadt asszony.

— A sebem... sziszegé Kardos, midőn a kék foltok alatt megkezdődött a sajogás. Kardosné felsikoltott és míg a vizes botrikok után szaladgált, csak-ugyan kezdte hinni, hogy ha az ura nem is volt Pétervárról, de talán a muszkák jöttek el ide mi-hozánk.

Előhitta a szomszédokat és csakhamar egész társaság hallgatta halálraérvülve Kardos Jánost, a mint sóhajtá:

— Veszítettünk... elvesztünk.

Összeülték és készülték a veszedelemre. Az elszánt nép meghagyta a házmesternek, hogy a kaput a világról se nyissa ki. Az ablakokat jól becsukták s a bezárt ajtó elé odaraktak vagy három óriási lát. Ide ugyan be nem teszi a lábát a muszka.

Kardos János ezalatt csendesen elaludt és almodott egy jóvő diadalról. Egyszerre csak zörögni kezd valaki az ajtón.

Elfojtott csendé vált a rémület. Az a hunczut házmester mégis uyitva fejeztette a kaput.

A dörömbölés tovább tart, és senki sem mer megmunkanni.

— Kardos ur nyissa ki.

Kardosné felsikoltott.

— Jönnek érte. Visszik Szibériába.

Végre valaki rászánta magát és megmerte kérdezni, hogy:

— Ki az?

— Én.

— De ki az az én?

— Az „Ismétlő puska”-tól.

— Jézusvá Mária! — kiált az egész társaság, kik közül senki sem sejtett korcsmát e név alatt.

— Engedjenek már be!

De erre már megis átváltoztatták a torlaszokat és beengedték a türelmetlen vendéget.

nehéz körülmények között tartotta fenn az állam egyensúlyát, aminők között az valóban nehéz feladat volt. Másrészt pedig emelte a kormány az állam tekintélyét olyan magaslata, aminők nem állott 400 év óta. (Ugy van! jobbfelől.) Helyreállította a nyugalmat az ország nemzetiségi között. Abban az eredményben, melyet ez a kormány felmutat, része van a pártnak is. (Elnök helyeslés jobbfelől.) Kifejté ezután, hogy a budgetet miért fogadja el. (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Irányi Dániel: Az ellenzék szónokai bőven foglalkoztak a költségvetéssel s rámutattak arra, hogy az államháztartást miként kell rendezni. Most csupán önévedelemből szólnak az ellen, a mit szöve és pártja ellen Vadnay Andor fölhozott. Ez az, hogy az antisemiták javaslatát a szélsőbaloldaliak a kormány segélyével buktatták meg s a nép érdekeit nem tartják szem előtt. Hivatkozik arra, hogy a szélsőbaloldali egyhangulag elvben elfogadja a tözsedadóról szóló javaslatot, a másik pedig a párt többségének rendelkezésére hagyta, hogy ezt elfogadja. Nem hivatkozik arra, hogy ő és pártja mit tesz a népről, most kötelességet teljesít, csupán kötelességet. (Elnök helyeslés balról.) Hogy mit tettek a párt öregebbjei a múltban a népről? 1848-ban küzdöttek az egyenlőségért és szabadságról, s mit tett szöve 69 óra, amióta e háznak tagja és részese minden tetteinek. A börtönetes eltörlesztés a párt incitálta, s azt a kormány el ogradán, az törvényerőre emelkedett. A népnevelésre megszavazott 250,000 forint ez a párt emeltette föl egy millióra. Ez a párt nyújtott be javaslatot a vesztegetés ellen a 71-iki országgyűlésen. Hivatkozik arra, hogy a virilisek elleni folytonos felszólalásokkal egyenest s csak a nép érdekeinek védelmét tartották szem előtt. Sürgötték — amíg a magyar hadsereg föllállt — a szolnoki idénnek leszállítását. Ez nem a nép érdekében történtek? (Thaly közhészöl: Mi csak a munkásokat védelmezzük, s nem a napolókat!) Az önálló vámtörvényt sürgette nem a nép érdekei védelmére. S amíg ez lehetséges, kívánták, hogy a hadsereg és az állam szükségletei a magunk iparosai által látassanak el; ez nem a nép érdeke? (Elnök helyeslés balfelől.) S a mikor Oroszország küzde a zsidókat terletéről, nem ő mondották-e, hogy azon zsidók itt letelepítését meg kell akadályozni? (Helyeslés a szélső baloldalon.) Rendíthetetlen ragaszkodnak ahhoz, hogy nemcsak az ország függetlenségét de a polgárok szabadságát nemzetiség és valláskülönbség nélkül töltek maguk elé végcél gyanánt. (Elnök helyeslés a szélső baloldalon.)

Vadnay Andor személyes kérdésben szólal föl, s hangsúlyozza, hogy ő nem mondta, hogy a 48-asok elvét, de szereplésüket unták meg. A szabadság és egyenlőséget összeegyeztetni képtelenségnek tartja, s azt hiszi, hogy a népek nem ér semmit, hogy független, ha meg nem védik a zsidók ellen. (Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: Eljen Irányi!)

Láng Lajos adatokkal ezáfolja meg azt az állítást, hogy finanszírában stagnáció állt volna be. Megvilágítja a deficit okait, s kimutatja, hogy a mostani budget ugy van összehállva, hogy annak teljes betartása, a budget túlhágása nélkül lehet. Egyetlen agálgatva van: a bányák és vasművek iránt, a melyeket mint nem jövedelmező vállalatokat a kormányknak fel kellene adni. Polemisál Horánszkyval, a kinek számadatát helyreigazítja. Megjegyzi egyébként, hogy az ellenzéknek bár azzal dicsekedik, hogy mióta ellenzék, — a kormányknak csak dicséretére válik, hogy már 12 év óta ez, de az ellenzék mint az asszony is, nédvösen cselekednek, — ha korát elhallgatná, mert annak emlegetése azt

— Mintha csak ujászhatnék volna, ugy megörültek, mikor kőzkecsapat helyett egy borzas pinczeryerek lépett a szobába. — Elhóvtam kérem a Kardos ur kálapját. Ott maradt a korcsmában, mikor verkedtek.

— A muszkákkal?

— Dehogy. A Csóka Franczi káplár ur hajtotta ki szegényt.

— Hát a seb?

— A flasztértul való.

Megnyugodva vették észre, hogy nincs háboru.

Lejt aztán másnap igazai, a mikor is Kardosné asszony nyelve alaposabban dörgött mint a muszka ágyú. A csata után aztán Kardosné hangosan zokogni kezdett és igazán mondom, ha az orosz czar látta volna a könyveit, abahagyná már azt a folytonos háboruskodást.

Kozák.

Első gyilkosságom.

[31. Folyt.] (Regény.)

Írta: Macot G., a párisi rendőrség volt főnöke.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: H. G. —

XI.

Szabó és kém. — Voirbo ur.

Barátjának öt meglepő és nagyon megható elttűnésre vonatkozó néhány személyes megjegyzéshez hozza tette:

„Csak rövid idővel ezelőtt értesíttem a szegény Desiré papa szomorú sorsáról és hogy a nyomozást ön vezeti. A mint ezt megtudtam, rögtön elhatároztam, hogy önt ez ügyben fölkeresem. Már beszéltem is erről N. urral, a titkos rendőrség azon dandárának főnökével, a melylyel én összeköttetésben állok. Csak hogy ez a magasabb állású hivatalnok várakozásra intett, miután a nyomozás vezetését ugy is el fogják öntől venni, mert ezt egyrészt az ügy nehézsége, másrészt az ön fiatalága szükségessé teszi. Első szereplésre, tette hozzá mosolyozva, „tényleg nem könnyű feladatra vállalkozott.”

„Az tudom nagyon jól, Voirbo ur. Az is megtörténhetik nagyon könnyen, hogy az ügyet visszaadom. Addig azonban nem akarok semmit elmulasztani. Önnek nevet a politikai osztály ügynöke említette előttem, ez osztály főnökét ön... egy kissé ismeri. Megtudtam, hogy ön ez urnak tett már szolgálatot és ezért azon véleményben voltam, hogy értelmisége által nekem is hasznosra

bizonyítja, hogy 12 év óta emlegetnek olyant, amit nem hallgatnak meg. (Elnök helyeslés és derűtlenség.) A convertit egyébként helyesli, mert az leszállítja a kamatterhet, s lehetővé teszi, hogy a pénzpiacot is ritkábban vegyük igénybe.

Szóel ezután a forrászati adóról, melyet szerinte csak a reguláló egyetemlegesen lehet kiaknázni. A költségvetést elfogadja. (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Ezzel az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Német szövetséges kormányok joga. A porosz követések számára kért költségleírnyatnak tárgyalásánál Lineburg gr. utalt arra, milyen hasznos a követések fentartása egyes szövetséges kormányoknál. Utána Bismarck emelt szót s visszapillantást vette a birodalmi gyűlés legutóbbi vitáira, kijelenté, hogy a szövetséges kormányok az alkotmányban megszabott jogaik igen lényeges részét a császárra ruházták. A császár — ugymond a cancellar — nincs is abban a helyzetben, hogy e jogokról bárki javára lemondjon, meg a birodalmi gyűlés javára sem, de legkevésbé olyannak a kedvéért, a ki a szövetséges kormányok irányában oly kevés bizalmat tanusított, mint az utóbb idézett testület. A császár jogaiból származó legfőbb kötelesség: a birodalom megvédése. És ezt is az alkotmány a császárra bízta és nem a többségre, vagy egyes pártirányú vezérfeira.

Ausztria-Magyarország és Románia. A „Wiener Abendblatt” berlini levelezője állított diplomaiat forrásból a következőkötört értesül: Stourda román miniszter közvetlenül Bismarck beszéde után Károly király által Berlinbe küldetett, hogy hivatalosan kérdezőkötökje az iránt, mennyiben kész Németország az oroszoknak szabad kezét engedni a Balkánon. Stourda Berlinben egy román követésig attachénál szállt meg és több ízben fogadtatott Bismarck Herbert gróf által, sőt valószínűleg a cancellar által. Stourda tudvalegőleg szeptember közepén külön missióban Berlinben időzött s akkor Bismarck Herbert a birodalmi cancellar nevében azt tanácsolta, hogy Románia a keleti zavarokkal szemben szorosan ragaszkodjék Ausztria-Magyarországhoz s ennek következménye lett azután, hogy a kereskedelmi szerződési tárgyalások rögtön fölvétettek.

A bolgár ügy a megoldás küszöbén. Berlini joi értesült körökben óvatossá a bolgár-kérdés optimistái: icsus felfogásától. Eddig misem vall arra, hogy Oroszország eljutta volna a mingreliai herceg jelölését s hogy a bolgár regensek lemondani szándékoznak. Kedvező előjelgyanánt csupán a tekinthető, hogy a bolgár küldöttség Konstantinápolyba hivatalossá kijelöltés van arra, hogy az ottani orosz nagykövettel akár közvetelt, akár közvetlen uton megindulnak a tárgyalások. Ezek eredménye természetesen előre meg nem jósolható s így a helyzet javulása azon bár elég értekel bíró körülményre redukálódik, hogy irányadó orosz körökben általában hajlandóság mutatkozik tárgyalásokba bocsátkozni a bolgárokkal; hogy a porta, a nagy hatalmak és a béke kedvéért nagyobb előzékenységet tanusít, semmint ezt az orosz sajtó nyilatkozatai után várt kellett volna.

„Csaknem. Azonban a Szajna utcában levő „Keselyű” kávéházba sohasem akartam őt követni, pedig gyakran járt oda.”

„Ah igen, e kávéházat igen kedveltem és a rendőrség előtt ismert vendégek látogatták. Tudom, hogy hol van.”

„Minden árnyalatu gazemberek, zsebtolvajok, betörők és a legelvetemültebb léányok találkozó helye.”

„Igen. A rendőrség nem egy jó fogást tett ott.”

„E felől nem tudok. A közbiztonsági rendőrséggel nem állok összeköttetésben, szakmám a politika. Ebben otthon vagyok. Mindennek dacára szivesen teszek kivételt ezuttal, hogy önnök szolgálatot tehessen és kedves barátom meggyilkoltatását megfoszuljan s fenytől nyomozással való foglalkozás által.”

„Magától értetődik, hogy ha ön hivatalosan velem és számomra dolgozik, fáradságért és idővesztéséért kártalanítva lesz. E kiadások kizárjalg réám és hivatalomra tartoznak. Ezelőre átadok száz francot.”

Voirbo egy pillanatilg firkészőleg nézett réám, azután a nyujtott bankjegyet átvette, lassan összehajtogatta, kivette tárczáját és a pénzét gondosan beletette. Azután így szólt:

„Reményem, hogy sikerülni fog. Valóban nagyon sajnálom, hogy Desiré barátomat szem elől tévesztetem. Ki tudja, hogy mi történt volna másként? ... Ha folyton körülötte lettem volna, talán meg ma is élne. De hát mit tehettem? ... Nekem már terem volt az éltetőm, mely jóval öregebb barátomra ingerrel bírt. A családalapítási vágy egyre hatalmasabbá vált bennem és végre nem állhattam ellent. ... Megnősültem ... Az embernek vetére is egyszerű, előbb vagy utóbb ide kell jutni, nincs más mód jövőjének és boldogságának biztosítására. ... Ezért lassankint a politikától is visszavonult és egyedül a munkáok fogok élni. Mert csak ez nyujt nyugalmat, biztos és boldog öreg kort. Ifjú koromban sok ostobaságot követtem el, de a becsület utjáról sohasem lérttem le.”

Voirbo egyre jobban nekimelegedett a beszédnek. Nem háborgattam őt. Így folytató: „A titkos politikai rendőrség élen álló egyének több ügy nyomozását bírták réám. Micsoda utalatos piszkos dolgok felelteknek itt fel, mikor a közbiztonsági rendőrség hivatalnokainak fogalmuk sincs és ilyeneknek soha nyomára sem jönek! Hisz az embernek mozogni kell, bizonyítékokat kell arra teremteni, hogy csakugyan tesz valamit, hogy

„Az hiszem”, monda mély bölcsességgel Voirbo, „hogy egy hosszú időn át előkészített és ügyesen végrehajtott merénylet előtt állunk. Desiré, mint a nép nyelvén mondják, vig fickó volt. De vídiámsága lármas természetű, szellemtelen és megzondolatlan volt. Ha valami ingert gyakorolt rá, vakon neki rontott. Az asszonyokkal való érintkezésében igen megbízhatatlan és kicsapongó volt ... minden szoknya után szaladt és egy szoknya miatt pusztulhatott el.”

„Tehát ön nem egy gyilkost gondol? ... Hiszi, hogy bűntársai voltak?”

„Igen ... Asszony bizonyosan van a játékban.”

„Veszedelemes dolog bűntársakkal birni.”

„Persze, hogy az. A bűntársak soha sincsenek osztályrészükkel melegevedve és a ki valamely bűntényt önmaga bajt végre, nincs kitől félnie ... csak önmagától. Az is előny, hogy az egyetlen tettesnek nem kell számtalan feladatot megfogadnia. A rablás eredménye osztatlanul az övé marad. A ki magat, maga is arathat.”

„Mindennéve együtt jártak barátjával?”

LEGUJABB POSTA.

— **Háborús jelek.** Krakóból és Lembergől érkező táviratok az oroszok erős készülődéséről adnak hírt. Így Krakóból azt jelentik, hogy Pulawy, Zemosk, Modlin és Demblin varak helyőrségét nagyszámú várüzemléssel szaporították meg. Az orosz hadsereget is jelentékenyen megnövelték s az eddigi pitzoly helyett revolverrel látták el. A lembergri „Dziennik Polski” és „Kurjer Lvovszki” hírei szerint pedig tíz orosz literáns a lemberg-ermenevici vasutnál februnár végéig 2000 koesit rendelt meg, melyek feladata lesz Bukovinából Odessába különböző szükségleti és élelmiszereseket szállítani.

— **A hatalmak a bolgár ügyért.** A Havas-ügynökeek Londonból azou értesítést közli, hogy a orosz kormány új kezdeményezése folytán, valamennyi hatalom megegyezett abban, hogy a bolgár kérdést eszmésere tárgyává teszik. Csupán Angolország mutat meg tintő tartózkodást, mert a tárgyalandó kérdések tekintetében más sorrendet óhajtaná. Angolország ugyanis első sorban a fejedelemségek választást kívánna elintéztetni; míg Oroszország mindenképp a bolgár kormány lemondását követeli.

TÁVIRAT.

— **A budget-vita.**

Budapest, jan. 25. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A mai budget-vitában első szónok **Dimitrievis Mihály** volt, ki a szerbek részéről nemzetiségi sérelmekkel hozakodott elő s nem tartózkodott némi fenyegetésektől sem, — de talpraesetten s a ház élénk helyesléstől kísérve felelt meg neki **Gyurkovits György** horvátországi szerbajku képviselő, hangsúlyozva a magyar nemzet és szerb nép érdeksolidaritását. — **Szilágyi Dezső** röviden azt jelenté ki, hogy nem fogadja el a költségvetést, de egyzersmind a beadott határozati javaslatok egyikéhez sem járul. — **Veres József** nagyhangzau antisemita-beszédet tartott, melynek éle a függetlenségi párt ellen irányult. — **Eitner Sándor** határozati javaslatot adott be, mely szerint a kormány utasítatnék, hogy a választókerületeket 50,000 lélekszám szerint keressék ki, meg hogy törvényjavaslatot terjesszen elő némi föllesleges hivatalok megszüntetése iránt, minők szónok szerint a felség személye körüli miniszterium, illeték-kiszabási hivatal stb. — A házban nagy derűtséget keltett e javaslat felolvasása. — A szélső balról **Majthényi Ádám** szólt a költségvetés ellen, egyuttal kifakadva az antisemita párt ellen is. — Szóltak még **Rácz Géza** és **Bartha Miklós**, mindketten a budget ellen. Holnap a ház folytatja a vitát; szóllásra még csak két szélsőbali van felírva, s ezután a zárbeszédék következnek.

„Csaknem. Azonban a Szajna utcában levő „Keselyű” kávéházba sohasem akartam őt követni, pedig gyakran járt oda.”

„Ah igen, e kávéházat igen kedveltem és a rendőrség előtt ismert vendégek látogatták. Tudom, hogy hol van.”

„Minden árnyalatu gazemberek, zsebtolvajok, betörők és a legelvetemültebb léányok találkozó helye.”

„Igen. A rendőrség nem egy jó fogást tett ott.”

„E felől nem tudok. A közbiztonsági rendőrséggel nem állok összeköttetésben, szakmám a politika. Ebben otthon vagyok. Mindennek dacára szivesen teszek kivételt ezuttal, hogy önnök szolgálatot tehessen és kedves barátom meggyilkoltatását megfoszuljan s fenytől nyomozással való foglalkozás által.”

„Magától értetődik, hogy ha ön hivatalosan velem és számomra dolgozik, fáradságért és idővesztéséért kártalanítva lesz. E kiadások kizárjalg réám és hivatalomra tartoznak. Ezelőre átadok száz francot.”

Voirbo egy pillanatilg firkészőleg nézett réám, azután a nyujtott bankjegyet átvette, lassan összehajtogatta, kivette tárczáját és a pénzét gondosan beletette. Azután így szólt:

„Reményem, hogy sikerülni fog. Valóban nagyon sajnálom, hogy Desiré barátomat szem elől tévesztetem. Ki tudja, hogy mi történt volna másként? ... Ha folyton körülötte lettem volna, talán meg ma is élne. De hát mit tehettem? ... Nekem már terem volt az éltetőm, mely jóval öregebb barátomra ingerrel bírt. A családalapítási vágy egyre hatalmasabbá vált bennem és végre nem állhattam ellent. ... Megnősültem ... Az embernek vetére is egyszerű, előbb vagy utóbb ide kell jutni, nincs más mód jövőjének és boldogságának biztosítására. ... Ezért lassankint a politikától is visszavonult és egyedül a munkáok fogok élni. Mert csak ez nyujt nyugalmat, biztos és boldog öreg kort. Ifjú koromban sok ostobaságot követtem el, de a becsület utjáról sohasem lérttem le.”

Voirbo egyre jobban nekimelegedett a beszédnek. Nem háborgattam őt. Így folytató: „A titkos politikai rendőrség élen álló egyének több ügy nyomozását bírták réám. Micsoda utalatos piszkos dolgok felelteknek itt fel, mikor a közbiztonsági rendőrség hivatalnokainak fogalmuk sincs és ilyeneknek soha nyomára sem jönek! Hisz az embernek mozogni kell, bizonyítékokat kell arra teremteni, hogy csakugyan tesz valamit, hogy

„Az hiszem”, monda mély bölcsességgel Voirbo, „hogy egy hosszú időn át előkészített és ügyesen végrehajtott merénylet előtt állunk. Desiré, mint a nép nyelvén mondják, vig fickó volt. De vídiámsága lármas természetű, szellemtelen és megzondolatlan volt. Ha valami ingert gyakorolt rá, vakon neki rontott. Az asszonyokkal való érintkezésében igen megbízhatatlan és kicsapongó volt ... minden szoknya után szaladt és egy szoknya miatt pusztulhatott el.”

„Tehát ön nem egy gyilkost gondol? ... Hiszi, hogy bűntársai voltak?”

„Igen ... Asszony bizonyosan van a játékban.”

„Veszedelemes dolog bűntársakkal birni.”

„Persze, hogy az. A bűntársak soha sincsenek osztályrészükkel melegevedve és a ki valamely bűntényt önmaga bajt végre, nincs kitől félnie ... csak önmagától. Az is előny, hogy az egyetlen tettesnek nem kell számtalan feladatot megfogadnia. A rablás eredménye osztatlanul az övé marad. A ki magat, maga is arathat.”

NAP TÁR.

Január 26. Szerda. Róm. osth. naptár Polikarp. Paula. Prot. naptár Polikarp. Görög-orosz naptár (Január 14.) Szabbas éreik. Nap kél 7 óra 37 perc. Nyug. 4 óra 48 perc.

Jan. 26. Az aradi casino-egylet első társas táncestélye a casino helyiségében.

Jan. 29. Az aradi ipartestület bálja a „Fehér Kereszt” nagyermeiben.

Jan. 30. Az aradi Széchenyi-gőzmalom részvény-társaság évi közgyűlése d. e. 9 órakor.

Febr. 2. Az „Aradi Torna-Egyesület” évi közgyűlése d. e. 10 órakor a városi hátsó emeleti kis termében.

Febr. 5. Az aradi jótékony négyelet fényes álarozsálja a „Fehér Kereszt” nagyermeiben.

Febr. 12. A kereskedő-íjakk táncvirgalmja a „Fehér Kereszt” nagyermeiben.

Febr. 13. Az aradi könyvnyomdászok balyu-bálja Strobl sorsarmokában.

Febr. 15. Arad megye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor.

Febr. 19. A „Kölcsey-Egyesület” táncvirgalmja a „Fehér Kereszt” nagyermeiben.

Febr. 20. Az aradi honvédegyelet álarozsálja a „Fehér Kereszt”-ben.

HIREK.

— **Arad és Vidéke.**

— **Kisért a vízvezeték ügye.** A mai napon egy bizottság fog tanácskozási folytatást az ivó-víz kérdése felett, melyre még évek előtt kiküldte a közgyűlés. Akkor eredetileg artzi kút-bizottság volt, mert az volt a szándok, hogy városunk ivó-víz ügyén, egy artzi kút ásatása által fognak segíteni, később azonban a vízvezeték ügye került felszínre, mely azonban eddig sem nem nyert megoldást, sem teljesen alá nem merült.

— **Népesedési mozgalom.** A lefolyt hét ismét kedvezőtlen volt Arad város népesedése, mert a 23 születéssel 22 halálozasi eset fordult elő, s így a szaporodás csupán egyet-lenyeg.

— **A jégpálya ismét megnyitott s tükorsima jegen siklott tova a „redivirus halifax.”** Tegnap délelőtt nagy számú hölgyközönség látogatott el a kiserdei tóhoz s sietett élvezni a sport örömeit, melyre oly ritkán a rövid ideig kezd alkalmat adni a szélességi tél. A nézőközönség sorában ott láttuk: Fábian László főispán urat is nejével.

— **Tanári kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter az aradi állami főreáliskolánál üresedésben levő tanzsikre a francia nyelv rendes tanárává Székely Salamon székesfehérvári főreáliskolai helyettes tanárt nevezte ki.

— **Sensatioes gyilkosság és öngyilkosság** tartja nagy izgatottságban tegnap óra Békés-Csaba közönséget. Egy lapunkhoz tegnap intézett rövid b.-csabai távirat szerint azon nap reggel ott dr. Szemán Kálmán fiatal békés-csabai ügyvédet, Szemán Sámuel békés-csabai főjegyzőt lát, egy nő — kivel Szemán Kálmánnak viszonya volt. — felötte. A gyilkos merénylet után a nő revolvert maga ellen fordította és agyonlötte magát, ugy hogy azonnal meghalt. Dr. Szemán Kálmán sem volt szerencsésebb, mert délra szintén behalt sebeibe. Az eset természetesen óriási izgatottságot keltett a városban. Dr. Szemán Kálmán sógora volt Ábrai Károly aradi kereskedelmi académiai igazgatónak és előbb aljegyző volt Békésmegyénél.

ezzel igazolja a titkos ezélokra szolgáló javadalmazás magasságát, e zavaros forrását, melyből oly sokan isznak — többek közt én is, meg pedig bevallom, igen bőven. Mielőtt azonban végleg búcsút vennék, meg egy elvált kötelezettségnek kell eleget tennem. Bizonyos számú megbízható titkos ügynököt kell toboroznom ... Már meg is kezdtem a válogatást, mert tényleg nem mindegyiket ajánlhatom, a ki e célra jelentkezik ... Van-nak köztük fickók! ... A rendelkezési alap összes pénze sem volna elegendő ez éhes szájak betömésére. Ha a nöpgyűlések ez ordítóit ugy ismerné, mint én! ... Kivált a kiknek beszédei hemzsegek az egész kormányrendszer ellen intézett dühös kifakadásoktól

Siegl János és Társa
vászongyárosok
főraktára.

Farsangi idény.

Felhívjuk a t. ez. közönség figyelmét dusan berendezett raktárunkra:

Schrödl Benedek és fia
chiffon-gyárosok
gyártmányai
nagy választékban.

Atlaszok, tarlatanok,
legújabb divatu francia gazé-ek, színes plüchek,
továbbá

BÁLI BELÉPOK,

és
különleges művirágok,
disztollak és legyezők,

a legolcsóbbtól a legfinomabbig,
szokott olcsó áron

3-9 74

Ruhák teljes elkészítését vállaljuk.

Ruhák teljes elkészítését vállaljuk.

Divatszövetek
legnagyobb
választékban.

Rosenblüh H. és társánál
ARADON,
SZABADSÁGTER.

Selyem bársonyok
minden színben,
Női fehérneműk
dús választékban.

MINTÁKKAL SZÍVESEN SZOLGÁLUNK.

50-887 gazd. sz. 8/v.-2.3 67-1887. 7/v.-3.6

Arverési hirdetmény.

A régi városház-épületben levő jelenleg Schenk E. által bérelt II. és IV. számú bolt-helyiség, ahoz csatolt szoba és a főépület egy része alatti pinczé ek 1887. évi május 1-től egy vagy több évre leendő bérbeadása iránt folyó évi februárhó 1-5 napján, árverést fog a gazdasági szék tartani a városház föl szinti termében. Kikiáltási ár egy évre 920 forint, mely összegnek 10 százaléka bánompénzül leteendő. Árveréni lehet szóval, vagy a szóbeli árverést megelőzőleg benyújtandó írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, a melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. A feltételek előzőleg is Parecz István tanácsnok urnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének
1887. évi januárhó 18 án tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi mini-terium 55652/X.886. sz. a kelt rendeletével Arad szab. kir. város területén és a hozzá tartozó pusztákon található összes lovak és csikók, továbbá kocsik és szekerek összeírása 1887. évre elrendeltetett.

Felhívotnak mindazok, kik Aradon, a belvárosban, Ségva és Peryáva külvárosokban, továbbá az Újtelepen laknak, miszerint f. évi január 21-től február 12-ig bezárólag terjedő idő alatt, a vasár- és ünnepnapokat, a péntek és szombat napok délelőttjét kivéve mindennap a hivatalos órák alatt, ugyanis d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-5 óráig a birtokukban lévő lovakat, csikókat a kor és ivar megjelölés vel. a kocsikat és szekereket Hofbauer Lajos t. főjegyzőnél, ennek a városházán lévő hivatalos helyiségében bejelentés k; a Gáj, Ségva külvárosokban, Poltura városrészben, továbbá a város külhatárában tartott lovak, csikók, kocsik, szekerek bejelentésére határidőül f. é. évi februárhó 13-ik napjának d. e. 10-12 órája, a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban kitűzték, minél fogva a Gáj, Ségva külvárosok, Poltura városrész és a tanyákon lakó ló-, csikó-, kocsik- és szekertulajdonosok kötelezetlenk a bejelentést a lovakra és csikókra nézve szintén a kor és ivar megjelölésével, a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban f. é. februárhó 13-ik napján, d. e. 10-től 12 óráig terjedő idő alatt teljesíteni.

Azok, kik a bejelentést teljesíteni elmulasztanak, az 1873. évi XX. t. cz 9-ik §-a szerint 10 forintól 100 forintig terjedhető pénzbírsággal fognak büntetvén.

Együttal kötelezetnek a ló- és csikótulajdonosok, amennyiben loállományukban az 1887. év folyamán változás állana be. azt mindenkor Hofbauer Lajos t. főjegyzőnél szintén a hivatalos órák alatt bejelenteni.

A városi tanács.

681-1886. sz. 73-1.3

Hirdetmény.

A megye tekintetes törvényhatóságának 11646/86. sz. alatt kelt jóváhagyása folytán Kiszindia körjegyzőség részére egy tanácssterem ujonnan leendő felépítése és a régi községház kijavítása 500 frt 15 kr. költséggel engedélyeztetett s arra Kiszindia körjegyzői irodájában 1887. évi februárhó 15-én árlejtés fog tartatni; melyre vállalkozók azzal hivatnak meg, hogy 10 százalékos bánompénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat alóliirt körjzöhöz a mondott napig adják be.

Az építési és árlejtési feltételek addig is a körjegyzői irodában betekintheők.

Kiszindia, 1887. január 24-én.

Az előjárók nevében
Zaránd Gyula,
körjegyző.

Rosenberg Jakab

női és uri divat és különlegességek áruhaza,
Aradon, Templom-utca, minorita-palota.

Ajánlja a n. é. közönségnek

a farsangi idényre

dus választéku raktárát.

Szővet, atlasz, szallag, selyem, ruhe, selyemkeztük, legyezők, virágok,
továbbá uraknak

báli ingek, gallérok, kézelők, zsebkendők, harisnyák, keztük, cipők.

Clack 4.80 és 6.80, cylinderek 4.80. Kalapok 80 kr., 1.80, 2.80, 3.80.
Minél számosabb látogatásért esd

mely tisztelttel:

ROSENBERG JAKAB.

9-8.104

A kisjenői takarékpénztár részvénytársaságnak III-ik évi zármérlege

1886. januárhó 1-től decemberhó végéig.

a) KIMUTATÁS
a kisjenői takarékpénztár részvénytársaság 1886. évi üzletforgalmáról.

Bevétel		Kiadás		
frt	kr	frt	kr	
52	5109 27	52	Betét-számlán	128746 88
53	189210 22	53	Betét-kamat-számlán	136 88
54	8 30	54	Betét-tökésített kamat-számlán	8263 79
55	901602 34	54	Betét-kamatadó-számlán	839 95
56	69922 35	55	Váltó-számlán	1008947 59
57	7253 56	56	Kötvény-számlán	69800 —
58	819 57	57	Jelzálogköleson-számlán	9880 —
59	10000 58	58	Előlegköleson-számlán	12080 —
60	50 61	61	Köleson-számlán	9480 —
61	9480 62	62	Viszleszámitolási váltó-számlán	314577 64
62	35698 63	63	Viszleszámitolási váltókamat-számlán	4695 28
63	420 64	64	Tisztielőleg-számlán	420 —
64	22751 84	65	Nyugdíjalap visszaadásért	109 87
65	3538 05	66	A magyar pénztézetek országos nyugdíj-egyesületi alap-számlán	74 69
66	2691 17	67	Tisztielőleg fizetési-számlán	1689 95
67	549 97	68	Napibiztos díj-számlán	199 —
68	314 66	69	Visszafejtett kamat-számlán	38 52
69	29845 69	70	Költség-számlán	1065 90
70	1000 —	71	Adó- és illeték-számlán	1057 88
71	76 74	72	Tiszta jövedelmi-számlán	2425 25
72	36 —	73	Osztalék-számlán	4000 —
73	1209 98	74	Tartaléktöke-kamat-számlán	97 24
74	26 57	75	Részvénytöke kiegyesítési alap kamat-számlán	20 57
75	12 13	76	Pénztármaradvány	3424 99
76	1581936 87	76	1581936 87	

Kelt Kisjenőn, 1886. december 31-én.

Démsinszky György, pénztárnok.
Kiss Armin, vezérigazgató.
Kulik Dezső, könyvelő.

Ezen forgalmi kimutatás, a törvény és alapszabályok értelmében, a fő- és mellékönyvekkel általunk összehasonlítottván, az helyesnek és mindenben rendben levőnek találtott.

Kelt Kisjenőn, 1887. évi január hó 8. napján.

Eleméry Jenő, felügyelő bizottsági elnök.
Lindl István, felügyelő bizottsági tag.
Messer Lipót, felügyelő bizottsági tag.

b) MÉRLEG-SZÁMLA

1886. évi decemberhó 31-ig.

Vagyon		Teher		
frt	kr	frt	kr	
55	329387 47	52	Részvénytöke	50000 —
56	31232 —	64	Tartaléktöke	2018 35
57	31960 —	52	Betét- és tökésített kamatokra	250928 16
58	13155 —	53	Betét-könyvesek díjakra	2 20
59	555 14	62	Viszleszámitolásokra:	
60	3424 99	62 a)	Egyesült Budapest fővárosi takarékpénztárnak	20000 —
61	409714 60	62 b)	Magyar országos központi takarékpénztárnak	34973 —
62	—	62 c)	Pesti magyar kereskedelmi banknak	21749 73
63	—	62 d)	Oszt. magyar bank aradi fióknak	8600 —
64	—	63	Részvénytöke kiegyesítési alapra	551 87
65	—	66	Atmeneti kamatokra	3324 20
66	—	66	Mult évről áthozott nyereségre	12 13
67	—	66	Egyenleg mint tiszta haszon	13484 96
68	—	68	409714 60	
69	—	69	409714 60	

Kelt Kisjenőn, 1886. december 31-én.

Démsinszky György, pénztárnok.
Kiss Armin, vezérigazgató.
Kulik Dezső, könyvelő.

Ezen mérleg, a törvény és alapszabályok értelmében, a fő- és mellékönyvekkel általunk összehasonlítottván, az helyesnek és mindenben rendben levőnek találtott.

Kelt Kisjenőn, 1887. évi január hó 8. napján.

Eleméry Jenő, felügyelő bizottsági elnök.
Lindl István, felügyelő bizottsági tag.
Messer Lipót, felügyelő bizottsági tag.

c) NYERESÉG- ÉS VESZTESÉG-SZÁMLA.

Nyereség		Veszteség		
frt	kr	frt	kr	
66	12 13	54	Tökésített betéti kamatokban	8263 79
67	26194 88	53	Betéti folyó kamatokban	136 88
68	4346 15	59	Hivatali fizetésekben	1689 95
69	3297 57	60	Atmeneti váltó viszleszámitolási kamatokban	5073 53
70	577 06	65	Visszafejtett kamatokban	38 52
71	314 06	60	Üzleti költség és házbérben	1065 90
72	50 —	60	Adó-számlán: állami adóra	644 35
73	36 —	60	községi adóra	363 —
74	109 87	60	10% betéti kamatadóra	839 95
75	555 14	60	bélyegilletékre	50 53
76	35494 06	65	Nyugdíjalap visszaadásért	109 87
77	—	63	Napi biztosi díjakban	149 —
78	—	68	A magyar pénztézetek orsz. nyugdíj-egyesületnek	74 69
79	—	64	Tartaléktöke kamatjára	36 —
80	—	64	Tartaléktöke kamatjára	37 24
81	—	63	Részvénytöke kiegyesítési alap kamatjára	26 57
82	—	66	Atmeneti kamatokra	3324 20
83	—	66	Mult évről áthozott tiszta nyereségre	12 13
84	—	66	Egyenleg mint tiszta haszon	13484 96
85	—	85	35494 06	
86	—	86	35494 06	

Kelt Kisjenőn, 1886. december 31-én.

Démsinszky György, pénztárnok.
Kiss Armin, vezérigazgató.
Kulik Dezső, könyvelő.

Ezen nyereség- és veszteségi kimutatás a törvény és alapszabályok értelmében általunk a fő- és mellékönyvekkel összehasonlítottván, az helyesnek és mindenben rendben levőnek találtott.

Kelt Kisjenőn, 1887. évi január hó 8. napján.

Eleméry Jenő, felügyelő bizottsági elnök.
Lindl István, felügyelő bizottsági tag.
Messer Lipót, felügyelő bizottsági tag.

Áttekintés

az 1885. évi zármérlegnek a f. 1886. évi mérleggel összehasonlítottván, egyes üzletágaknál mutatkozó változásokról.

Üzletág neve	1885. évi álladék	1886. évi álladék	Szaporodás	Apadás
Betét-számlán	190514 82	250978 16	60463 34	—
Kötvény számlán	31494 —	31232 —	—	262 —
Jelzálog-számlán	29333 —	31960 —	2627 —	—
Előleg-köleson-számlán	1894 —	13155 —	11261 —	—
Váltó-számlán	222042 22	329387 47	107345 25	—
Forgalom	2240273 56	3160448 75	920176 19	—